

Pravila Matice hrvatske

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Naziv udruge je Matica hrvatska.

Latinski naziv Matice hrvatske je Matrix Croatica.

Članak 2.

Matica hrvatska je samostalna, neprofitna i nevladina udruga, utemeljena 1842. kao društvo za promicanje hrvatske kulture, koje je svojom djelatnošću i kontinuitetom postalo nacionalna institucija.

Članak 3.

Sjedište Matice hrvatske je u Zagrebu, Ulica Matice hrvatske 2.

Matica hrvatska djeluje u Republici Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i u drugim zemljama gdje za to postoje uvjeti.

Članak 4.

Matica hrvatska je, sukladno Zakonu o udrugama, pravna osoba koja kao jedinstvena organizacija djeluje na cjelokupnom području Republike Hrvatske.

Članak 5.

Pečat Matice hrvatske je okrugao, promjera 30 mm; u gornjem je luku natpis Matica hrvatska; u donjem oznaka njezina sjedišta: Zagreb. Natpisi su odvojeni crticom. U sredini pečata logotipski su izvedena početna slova naziva: MH. Ispod slova MH nalazi se broj pečata.

Znak Matice hrvatske stilizirana su početna slova naziva u izvedbama koje za uporabu odobri Glavni odbor.

Članak 6.

Maticu hrvatsku samostalno zastupa njezin predsjednik, odnosno potpredsjednici i drugi članovi Predsjedništva pojedinačno i samostalno, a izvanredno i opunomoćenik kojega opunomoćuje predsjednik.

Svrha i djelatnost Matice hrvatske

Članak 7.

Svrha je Matice hrvatske promicanje narodnog i kulturnog identiteta u područjima umjetničkoga, znanstvenog i duhovnog stvaralaštva, gospodarstva i javnoga života, te skrb za društveni razvitak.

Članak 8.

Matica hrvatska u smislu § 7 osobito:

- proučava i njeguje hrvatsku baštinu;
 - pomaže i potiče suvremena umjetnička i znanstvena nastojanja;
 - skrbi se o razvoju i osobitostima hrvatskoga jezika;
 - vlastitim nakladnim programom u svim medijima i oblicima promiče svoje ciljeve;
 - osniva ogranke, odjele te trgovačka društva radi promicanja svoje djelatnosti;
 - organizira znanstvene i prigodne skupove, predavanja, izložbe, koncerte, tribine;
 - pomaže i potiče nastojanja u duhu svoga programa, napose nastojanja svojih članova;
 - surađuje s umjetničkim, znanstvenim, stručnim, prosvjetnim i ostalim udrugama i ustanovama u smislu zajedničkih ciljeva i prema posebnim ugovorima i sporazumima, napose s hrvatskim kulturnim društvima u drugim zemljama te maticama u drugih naroda.
 - radi s mladeži u svim segmentima društva
- Javnost rada

Članak 9.

Djelatnost Matice hrvatske i njezinih tijela je javna.

Javnost rada ostvaruje se kontinuiranim izvješćivanjem članstva na sjednicama tijela i pisanim izvješćima kao i izvješćivanjem javnosti putem sredstava javnog priopćavanja.

Članak 10.

Sjednice odbora mogu iznimno, kada se tako na njima odluči, biti zatvorene za javnost u cijelosti ili pojedinim točkama, a tada se o raspravi donose posebna priopćenja.

Predsjedništvo Matice hrvatske, kao izvršno tijelo, izvještava javnost priopćenjima i konferencijama za novinare.

Članak 11.

U Matici hrvatskoj ravnopravni su svi demokratski politički programi i idejna uvjerenja; stranačka promidžba nije dopuštena; dužnosnici, odnosno članovi Predsjedništva Matice hrvatske ne mogu biti dužnosnici političkih stranaka ni tijela izvršne vlasti, a odbornici i pročelnici dužni su se u javnosti suzdržavati od povezivanja svoga angažmana u Matici hrvatskoj i stranačkim ili forumima izvršne vlasti.

II. ČLANSTVO

Član

Članak 12.

Članstvo u Matici hrvatskoj dobrovoljno je.

Članom Matice hrvatske može postati svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske ili Hrvat s drugim državljanstvom koji želi ostvarivati njezin program te prihvati uvjete članstva.

Osobe bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću mogu biti članovi Matice hrvatske, ali bez prava odlučivanja u tijelima udruge, te ne mogu biti birane u njezina upravna i nadzorna tijela.

Članak 13.

Članovi su Matice hrvatske redoviti i počasni.

Tradicionalni naziv redovitog člana Matice hrvatske je član radnik.

Članak 14.

Članstvo je Matice hrvatske jedinstveno, vodi se u središnjoj evidenciji i dokazuje iskaznicom, a Matica hrvatska početkom svake godine objavljuje izvještaj stanja članstva.

Članak 15.

Članove prima Glavni odbor na svojim redovitim sjednicama.

Protiv odluke Glavnog odbora kandidat može izjaviti priziv Glavnoj skupštini.

Članak 16.

Redovitim članom Matice hrvatske postaje se na temelju očitovane spremnosti člana o prihvaćanju svrhe i djelatnosti Matice hrvatske u smislu ovih Pravila, potpisane pristupnice s priloženim životopisom, ili na prijedlog ogranka.

Članak 17.

Prava člana Matice hrvatske jesu:

- provođenje programa, cilja i svrhe Matice hrvatske;
- sudjelovanje i odlučivanje u njezinu radu, napose u radu ogranaka i odjela, te u edicijama;
- biranje upravnih i nadzornih tijela i pravo izbora u njih, izuzev ograničenja propisanih stavkom 3. članka 12 ovih pravila;

- uživanje stručne i ostale pomoći iz područja djelovanja Matice hrvatske, te traženje materijalne pomoći;
- popust od 50 posto za sva izdanja Matice hrvatske;
- dvije besplatne knjige godišnje iz posebnoga Matičina nakladnoga niza za članove;
- besplatno dobivanje ostalih izdanja Matice hrvatske prema odluci Glavnoga odbora;
- predlaganje vlastitih inicijativa i traženje ostalih pogodnosti od Matičinih tijela koje su unutar njezine djelatnosti ostvarive.

Članak 18.

Obveze člana Matice hrvatske jesu:

- zaštita ugleda i interesa Matice hrvatske u skladu s ovim pravilima i odlukama upravnih tijela Matice hrvatske;
- širenje i promicanje programa i djelatnosti Matice hrvatske u javnosti;
- redovito plaćanje članarine i pomaganje djelatnosti Matice hrvatske i na drugi način u skladu sa svojim mogućnostima.

Članarina

Članak 19.

Visinu godišnje članarine utvrđuje Glavni odbor i ona je jedinstvena za sve članove.

Visina članarine ne može biti utvrđena u iznosu nižem od dvadesetoga dijela prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj. .

O dijelu članarine koji pripada ogranku kada član djeluje u njemu odlučuje Glavni odbor, a najmanje pedeset posto članarine vraća se na raspolaganje ograncima.

O oslobađanju ili smanjenju pojedinačne članarine odlučuje Predsjedništvo na temelju pojedinačnoga zahtjeva člana s pozivom na konkretni, a ne općeniti razlog ili predsjednik Matice hrvatske, također u pojedinačnom slučaju, diskrecijskom odlukom.

Članak 20.

Pravo odlučivanja u Matici hrvatskoj i njezinim tijelima u tekućoj godini ima član koji je izmirio članske obveze za proteklu godinu, uključujući članarinu.

Prestanak članstva

Članak 21.

Članstvo u Matici hrvatskoj prestaje odricanjem, brisanjem, isključenjem i smrću člana.

Član Matice hrvatske odlukom Glavnog odbora prestat će biti onaj tko se pismeno odrekne članstva.

Član Matice hrvatske odlukom Glavnog odbora brisat će se iz članstva ako ne ispunjava svoje obveze ili postupi suprotno upozorenju glavnoga tajnika i nakon šest mjeseci otkad je takvu opomenu ili poziv na ispunjenje obveza dobio.

Neplaćanje članarine ili neredovito plaćanje članarine ne povlači za sobom automatsko brisanje iz članstva, ali se pravo odlučivanja u tijelima Matice hrvatske stječe izmirenjem svih novčanih obveza u protekloj godini.

Članstvo u Matici hrvatskoj prestaje i odlukom Časnoga suda o isključenju.

Članak 22.

Odluke Glavnog odbora, odnosno Časnoga suda, o prestanku članstva suspenzivne su, s mogućnošću priziva Glavnoj skupštini.

Žalba na odluku Glavnog odbora o prestanku članstva podnosi se Glavnom odboru u roku od 15 dana od primitka odluke, a o njoj odlučuje Glavna skupština.

Počasni član

Članak 23.

Počasne članove Matice hrvatske imenuje Glavna skupština na prijedlog Glavnog odbora ili pedeset članova Matice hrvatske.

Prijedlog za proglašenje počasnoga člana mora sadržavati obrazloženje iznimnih zasluga predloženika za Maticu hrvatsku.

Članak 24.

Članovi Matice hrvatske izabrani u njezina tijela i na položaje jesu dužnosnici, odbornici, pročelnici i tajnici.

Dužnosnici

Članak 25.

Članovi Matice hrvatske koji su na Glavnoj skupštini izabrani za predsjednika, potpredsjednike, glavnoga tajnika, gospodarskog i književnog tajnika jesu dužnosnici Matice hrvatske.

Odbornici

Članak 26.

Članovi Matice hrvatske koji su izabrani u odbore Matice hrvatske, Glavni odbor, Nadzorni odbor i Časni sud odbornici su Matice hrvatske.

Predsjednici ogranaka i pročelnici

Članak 27.

Članovi Matice hrvatske koji vode ogranke jesu predsjednici ogranaka, a članovi koji vode odjele, podružnice, vijeća i ostala radna tijela Matice hrvatske jesu pročelnici.

Tajnici

Članak 28.

Članovi Matice hrvatske koji su u njezinim radnim tijelima izabrani ili postavljeni na operativne dužnosti nazivaju se tajnicima.

III. USTROJ

Članak 29.

Matica hrvatska kao jedinstvena zajednica svojih članova i dobrovoljno udruženih ogranaka i podružnica radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa djeluje putem Središnjice, ogranaka, podružnica i drugih ustrojbenih oblika sukladno zakonu i ovim Pravilima.

Članak 30.

Središnjica i ogranci mogu osnivati odjele, vijeća i druga radna tijela.

Radna tijela koja osnivaju Središnjica i ogranci nemaju pravnu sposobnost i nisu izravno zastupljena u upravnim tijelima Matice hrvatske.

Središnjica

Članak 31.

U Središnjici Matice hrvatske djeluju članovi Matice hrvatske iz Zagreba, gdje je sjedište i uprava Matice hrvatske.

U Središnjici Matice hrvatske mogu djelovati i ostali članovi Matice hrvatske bez obzira da li je u njihovu prebivalištu organizirano djelovanje ogranka Matice hrvatske.

Matica hrvatska na području grada Zagreba ne organizira poseban ogranak.

Djelatnost Središnjice vodi Predsjedništvo Matice hrvatske.

Predsjedništvo Matice hrvatske postavlja u stručnim službama Matice hrvatske posebnoga tajnika Središnjice.

Ogranak

Članak 32.

Članovi Matice hrvatske organiziraju se u ograncima na inicijativu najmanje deset članova na području jedinica lokalne samouprave gdje za to postoje uvjeti, odnosno potreba. Na području iste jedinice lokalne samouprave ne mogu djelovati dva ogranka.

Članovi Matice hrvatske iz Zagreba mogu djelovati i u ograncima Matice hrvatske.

Ogranke na temelju inicijative koju evidentira Predsjedništvo osniva i raspušta Glavni odbor Matice hrvatske. Glavni odbor Matice hrvatske donosi i odluku o pravnoj osobnosti ogranaka.

Ogranci samostalno djeluju na promicanju svrhe i ciljeva Matice hrvatske.

Članak 33.

Ogranak samostalno djeluje prema vlastitim pravilima, koja moraju biti u skladu s Pravilima Matice hrvatske, donose se na skupštini ogranaka i potvrđuje ih Predsjedništvo Matice hrvatske.

Članovi ogranaka na skupštini biraju predsjednika, članove predsjedništva i nadzorni odbor ogranaka.

Ogranak može izabrati i upravni odbor do 11 članova, ali broj njegovih članova ne može biti veći od petine članstva ogranaka.

Ogranak odabrane pojedince može imenovati suradnicima Matice hrvatske.

Članak 34.

U Matici hrvatskoj ravnopravni su ogranci sa statusom pravne osobe i bez njega.

Ogranak sa statusom pravne osobe bira i nadzorni odbor od tri člana.

Ogranak samostalno bira svoga zastupnika u Glavnoj skupštini Matice hrvatske.

Članak 35.

Ogranak samostalno upravlja vlastitim prihodima i sredstvima.

Ogranak jedanput godišnje podnosi izvještaj glavnom tajniku Matice hrvatske o svome radu i stanju članstva.

O prijedlozima nakladnih planova ogranaka raspravlja se na sjednici Glavnog odbora istovremeno s nakladnim planom Matice hrvatske i oni moraju biti usklađeni i potvrđeni.

Predsjednika ogranaka potvrđuje predsjednik Matice hrvatske.

Podružnica

Članak 36.

U jedinicama lokalne samouprave gdje nema uvjeta za djelovanje ogranaka, a članovi Matice hrvatske žele organizirano djelovati, osnivaju se podružnice bez pravne osobnosti.

Podružnica na skupštini članova bira svoga predsjednika.

Odjel

Članak 37.

Članovi Matice hrvatske organiziraju se u odjelima na inicijativu najmanje deset članova povezanih nekim stručnim ili drugim interesom iz područja djelovanja Matice hrvatske ili na poticaj Predsjedništva Matice hrvatske, odnosno ogranka.

Članovi odjela na skupštini biraju pročelnika i tajnika.

Odjel jedanput godišnje podnosi izvještaj glavnom tajniku, odnosno predsjedniku ogranka o svome radu i stanju članstva.

Pročelnika odjela u Središnjici potvrđuje glavni tajnik Matice hrvatske, a u ogranku Predsjednik ogranka.

Vijeće

Članak 38.

Ogranci i odjeli Matice hrvatske radi koordinacije svoga djelovanja mogu osnivati vijeća.

Inicijativu za osnivanje vijeća mogu istaknuti najmanje tri ogranka ili odjela, odnosno Predsjedništvo Matice hrvatske.

Suglasnost za djelovanje vijeća daje na prijedlog Predsjedništva Glavni odbor.

Vijeće usuglašava sva programska i provedbena pitanja u određenom području ili posebnom interesnom području prema vlastitom dogovoru.

Glavni odbor napose će poticati vijeća u područjima gdje za to postoje za Maticu hrvatsku posebni povijesni, regionalni ili drugi razlozi.

Ogranci ili odjeli utvrđuju i predlažu sjedište, područje djelovanja, sastav vijeća i način njegova vođenja.

Vijeće može izabrati odbor koji ga vodi.

Vijeće je obvezno preko članica koje ga čine ili vode jedanput godišnje izvijestiti glavnoga tajnika o svojoj djelatnosti i planovima.

Članak 39.

Vijeće čine predsjednici i pročelnici ili drugi opunomoćeni zastupnici ogranaka ili odjela.

Osnivanje vijeća obvezno je kada:

- u središnjici djeluje pet ili više odjela;
- na području iste zemlje izvan Republike Hrvatske djeluje pet ili više ogranaka;

- na području jedne županije u Republici Hrvatskoj djeluje pet ili više ogranaka.
Djelatnost Matice hrvatske izvan Republike Hrvatske

Članak 40.

Članovi Matice hrvatske koji su trajno nastanjeni izvan Republike Hrvatske djeluju kao članovi Matice hrvatske u skladu sa zakonima zemlje u kojoj žive.

Članovi Matice hrvatske izvan Republike Hrvatske djeluju u Središnjici Matice hrvatske ili osnivaju ogranke Matice hrvatske na način propisan Pravilima kada je to zakonima zemlje u kojoj žive dopušteno.

Kada zakonima zemlje u kojoj žive nije dopušteno osnivanje ogranka Matice hrvatske, članovi Matice hrvatske mogu osnovati društvo prijatelja Matice hrvatske, koje je u pravima i obvezama izjednačeno s ogrankom.

Predsjedništvo Matice hrvatske može Glavnom odboru predložiti da status ogranka Matice hrvatske stekne i druga hrvatska kulturna udruga izvan Republike Hrvatske koja je po svome programu srodna Matici hrvatskoj, a predložila je o tome poseban ugovor Matici hrvatskoj.

IV. Upravna tijela Matice hrvatske

Članak 41.

Maticom hrvatskom upravljaju upravna tijela.

Maticu hrvatsku i rad njezinih upravnih tijela vode izabrani dužnosnici.

Članak 42.

Upravna tijela Matice hrvatske jesu:

1. Glavna skupština Matice hrvatske;
2. Glavni odbor Matice hrvatske;
3. Predsjedništvo Matice hrvatske;
4. Nadzorni odbor Matice hrvatske;
5. Časni sud Matice hrvatske.

Članak 43.

Članovi upravnih tijela Matice hrvatske biraju se za razdoblje od četiri godine.

Kada jedan ili više članova upravnoga tijela prestane obavljati dužnost, tijelo će biti popunjeno prema postupku propisanom Pravilima, ali najviše do jedne trećine od ukupnoga broja članova.

Članak 44.

U upravnim tijelima Matice hrvatske mogu sudjelovati i članovi zaposleni u stručnim službama Matice hrvatske, ali njihov broj ne može prelaziti četvrtinu od ukupnoga broja članova tijela u koje su izabrani.

Odluke

Članak 45.

Upravna i radna tijela Matice hrvatske odlučuju na sjednicama.

Upravna i radna tijela Matice hrvatske mogu na sjednicama donositi pravovaljane odluke, ako Pravilima nije drukčije propisano, kada je nazočno više od polovine članova. Ako ni nakon pola sata od predviđenoga početka ne dođe više od polovine članova, upravna i radna tijela pravovaljano odlučuju ako je nazočna najmanje trećina članova.

Odluke se donose većinom glasova nazočnih članova, a u slučaju podijeljenosti odlučuje glas predsjednika, odnosno pročelnika.

Odluke se donose glasovanjem.

Glasovanje je javno, osim kada je Pravilima drukčije propisano ili o tajnom glasovanju prethodno odluči tijelo koje glasovanje provodi.

Članak 46.

Na sjednicama upravnih, a po potrebi i radnih tijela, vode se zapisnici.

Zapisnike Predsjedništva i Glavnog odbora vodi i potpisuje poslovni tajnik, Glavne skupštine glavni tajnik. Odluke Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva potpisuje predsjednik Matice hrvatske ili osoba koja ga zamjenjuje.

Zapisnike i odluke drugih upravnih i radnih tijela Matice hrvatske vode i potpisuju pročelnici ili tajnici tih tijela.

Glavna skupština Matice hrvatske

Članak 47.

Glavna skupština Matice hrvatske najviše je tijelo upravljanja u Matici hrvatskoj.

Glavna skupština Matice hrvatske:

- raspravlja i odlučuje o tome kako će se svrha Matice hrvatske što bolje postići;
- donosi Pravila Matice hrvatske i odlučuje o njihovim promjenama;
- raspravlja i odlučuje o izvještajima Glavnog odbora, Nadzornog odbora i Časnoga suda;
- bira i razrješava predsjednika Matice hrvatske;

- bira i razrješava dužnosnike i odbornike Matice hrvatske;
- raspravlja i donosi odluke o molbama i žalbama, prizivima i revizijama, koji moraju biti pismeno podneseni najmanje deset dana prije zasjedanja;
- raspravlja o financijskom izvješću i nadzire financijsko poslovanje i upravljanje imetkom Matice hrvatske;
- bira počasne članove Matice hrvatske.

Članak 48.

Glavnu skupštinu Matice hrvatske tvore zastupnici članova Matice hrvatske:

- dužnosnici i odbornici Matice hrvatske;
- po jedan izabrani predstavnik na četrdeset članova Matice hrvatske.

Članak 49.

Saziv i sastav Glavne skupštine utvrđuje najmanje tri mjeseca prije njezina konstituirajućeg sazivanja Glavni odbor tako da:

- utvrdi popis članova koji mogu birati i biti birani;
- donese Pravilnik o načinu i postupku izbora zastupnika u Središnjici.

Ogranci s manje od četrdeset članova dobivaju jednog samostalnog zastupnika, a ogranci s više od četrdeset članova daju po jednog zastupnika na svakih započelih četrdeset članova. Zastupnika ogranka na Glavnoj skupštini bira skupština ogranka na način utvrđen pravilima ogranka.

Glavni odbor osigurava prisutnost najmanje jednog zastupnika članova Matice hrvatske iz svake zemlje u kojoj djeluje Matica hrvatska.

Članak 50.

Zastupnici Glavne skupštine tijekom mandata mogu biti zamijenjeni istim postupkom kojim su izabrani.

Zastupnik Glavne skupštine mora biti zamijenjen kada izgubi pravo odlučivanja u Matici hrvatskoj.

Članak 51.

Glavna skupština saziva se najmanje jednom u dvije godine.

Zasjedanja Glavne skupštine redovita su i izvanredna.

Redovita i izvanredna zasjedanja mogu biti izborna.

Redovito zasjedanje svake četvrte godine konstituirajuće je i izborna.

Članak 52.

Glavna skupština radi prema poslovniku koji prihvaća na konstituirajućoj sjednici.

Članak 53.

Glavnom skupštinom predsjedava predsjednik Matice hrvatske.

Zasjedanja Glavne skupštine vode predsjednik, potpredsjednici i glavni tajnik Matice hrvatske.

Članak 54.

Glavna skupština može donositi pravovaljane odluke kada joj je nazočno više od polovine ukupnoga broja zastupnika. Odluke se donose natpolovičnom većinom nazočnih članova Glavne skupštine, osim u slučajevima određenim ovim Pravilima.

Ako na zasjedanje ni nakon pola sata od predviđenoga početka ne dođe više od polovine zastupnika, Glavna skupština pravovaljano odlučuje ako je nazočna najmanje trećina zastupnika, ali takav sastav skupštine ne može odlučivati o promjeni Pravila niti provoditi izbore.

Članak 55.

Glavna skupština odlučuje javnim glasovanjem, osim pri izboru dužnosnika i odbornika, kada se primjenjuje tajno glasovanje.

Članak 56.

Redovito zasjedanje Glavne skupštine saziva predsjednik na temelju odluke Glavnog odbora.

Kada se saziva redovita izborna skupština, predsjednik najmanje tri mjeseca prije predviđenoga zasjedanja treba poslati svim ustrojbenim oblicima prethodni poziv koji sadržava način izbora zastupnika i njihov broj, mjesto i vrijeme zasjedanja, prijedlog dnevnog reda i rok za odgovore.

Predsjednici ogranaka trebaju najmanje 30 dana prije predviđenoga zasjedanja Glavne skupštine dostaviti glavnom tajniku imena zastupnika, primjedbe, prijedloge i imena kandidata za upravna tijela.

Kada Glavna skupština raspravlja o promjeni Pravila, prijedlog promjene Pravila također treba ograncima biti dostavljen 90 dana prije predviđenoga zasjedanja, a oni svoje primjedbe na prijedlog moraju dostaviti 30 dana prije zasjedanja Glavne skupštine.

Na temelju prethodnog dopisa i prispjelih odgovora predsjednik osam dana prije zasjedanja svakom zastupniku šalje poziv koji sadrži:

- mjesto i vrijeme početka zasjedanja,
- prijedlog dnevnog reda,
- izvješća o radu Matice hrvatske,
- prijedlog promjena Pravila (ako se mijenjaju),
- popis kandidata za upravna tijela,
- prijavni listić.

Članak 57.

Kada Glavna skupština na redovitom zasjedanju provodi izbore, u njezinoj se pripremi obavlja kandidacijski postupak.

Liste kandidata za dužnosnike i odbornike u Matici hrvatskoj utvrđuje Glavni odbor na temelju prijedloga Predsjedništva, dužnosnika, odbornika, ogranaka i odjela.

Sve kandidature moraju sadržavati pisani pristanak kandidiranoga.

Članak 58.

Glavni odbor dužan je bez rasprave prihvatiti kandidaturu koju podupire:

- pedeset članova ili deset ogranaka za predsjednika;
- trideset članova ili osam ogranaka za dužnosnike;
- dvadeset članova ili pet ogranaka za odbornike.

Na izbornoj se skupštini liste prije prihvaćanja mogu proširivati s potporom trideset zastupnika za predsjednika, dvadeset za dužnosnika i deset za odbornika.

Članak 59.

Kada je na listama istaknuto onoliko kandidata koliko ih se bira, izabrani su kandidati koji dobiju iznadpolovičnu većinu glasova, a za nepopunjena mjesta izborni postupak ponavlja se do izbora.

Kada je na listama više kandidata, izabrani su kandidati koji dobiju najviše glasova.

Pri izborima za predsjednika, potpredsjednike i glavnoga tajnika bira se u izbornim krugovima dok kandidat ne dobije potrebnu iznadpolovičnu većinu, tako da u sljedećemu krugu ostaju dva kandidata s istim ili najvećim brojem glasova.

Kada na listi za tajnike ili odbornike dva kandidata imaju isti broj glasova, izbori se ponavljaju dok jedan ne dobije običnu većinu.

Članak 60.

Izvanredno zasjedanje Glavne skupštine saziva predsjednik Matice hrvatske kada:

- to zatraži Glavni odbor obrazloženom odlukom za koju je glasovalo najmanje tri četvrtine od ukupnoga broja članova Glavnog odbora;
- to obrazloženim prijedlogom zatraži najmanje trećina od ukupnoga broja predsjednika ogranaka i odbornika te uputi pisani zahtjev Glavnom odboru;
- to obrazloženim prijedlogom zatraži najmanje petina članova Matice hrvatske te uputi pisani zahtjev Glavnom odboru.

Ukoliko predsjednik Matice hrvatske u roku od trideset dana ne sazove izvanrednu skupštinu, skupštinu će sazvati predlagači.

Kada se na izvanrednoj skupštini provode izbori, kandidacijski postupak isti je kao i za proširivanje lista na redovitoj skupštini.

Glavni odbor

Članak 61.

Glavni odbor najviše je tijelo Matice hrvatske između dva zasjedanja Glavne skupštine.

Glavni odbor organizira ostvarivanje zadaća Matice hrvatske na temelju odluka Glavne skupštine i programa Matice hrvatske.

Glavni odbor Matice hrvatske:

- donosi odluku o sazivanju Glavne skupštine, predlaže njezin dnevni red te utvrđuje liste kandidata za dužnosnike i odbornike Matice hrvatske;
- utvrđuje prijedlog Pravila te njihovu izmjenu ili dopunu;
- vodi ukupnu djelatnost Matice hrvatske te povezuje djelovanje ogranaka, odjela, drugih radnih tijela i članova Matice hrvatske;
- odlučuje o primanju u redovno članstvo i brisanju iz članstva;
- odlučuje o visini članarine;
- raspravlja nakladničku djelatnost Matice hrvatske, jedanput godišnje utvrđuje njezin nakladni plan i njegovo izvršenje, te potvrđuje nakladne planove ogranaka i odjela;
- imenuje i razrješava poslovnoga tajnika;
- imenuje glavne urednike novina i časopisa te glavnog urednika naklade;
- imenuje predstavnike Matice hrvatske kada su pozvani u tijela u kojima Matica hrvatska sudjeluje;

- potiče i odlučuje o svakoj djelatnosti iz svrhe i ciljeva Matice hrvatske opisanih Pravilima, a napose odlučuje o suradnji s drugim udrugama i institucijama;
- odlučuje o nagradama Matice hrvatske, njihovim pravilima i dobitnicima;
- odlučuje o posebnim pravima članova;
- osniva zaklade i odlučuje o načinu njihova vođenja;
- nadzire rad i poslovanje uprave i radnih tijela Matice hrvatske;
- donosi financijski plan i zaključni račun Matice hrvatske;
- odlučuje o osnivanju i prestanku rada trgovačkoga društva u vlasništvu Matice hrvatske te imenuje i razrješava članove njegove skupštine.
- donosi poslovnik o svom radu.

Članak 62.

Glavni odbor sastaje se redovito najmanje jednom svaka dva mjeseca, a saziva ga predsjednik Matice hrvatske.

Prijedlog dnevnoga reda za sjednice Glavnog odbora utvrđuje Predsjedništvo.

Članak 63.

Predsjednik Matice hrvatske saziva izvanrednu sjednicu Glavnog odbora kada to od njega obrazloženim prijedlogom zatraži petina članova Glavnog odbora ili Nadzorni odbor.

Članak 64.

Glavni odbor čini 25 članova, i to:

- predsjednik Matice hrvatske, tri potpredsjednika, glavni tajnik, gospodarski i književni tajnik;
- 11 odbornika koji se biraju s liste kandidata ukupnoga članstva;
- 7 odbornika koji se biraju s liste ogranaka tako da kandidirani ogranak bude na listi zastupljen svojim poimeničnim predstavnikom.

Članovi Glavnog odbora biraju se na način i postupak određen ovim Pravilima.

Članak 65.

Glavnim odborom predsjedava predsjednik Matice hrvatske, odnosno potpredsjednik kojega za to ovlasti.

Glavni odbor pravovaljano odlučuje ako je prisutna iznadpolovična većina ukupnog broja članova Glavnog odbora.

Glavni odbor pravovaljane odluke donosi iznadpolovičnom većinom nazočnih članova.

Članak 66.

Glavni odbor ne može izjaviti nepovjerenje svojem članu. Glavni odbor na mjesto svojega člana koji prestane biti članom Matice hrvatske, izgubi pravo odlučivanja u njoj ili na drugi način prestane biti član odbora može izabrati nove odbornike iz reda kandidata s lista na Glavnoj skupštini prema redoslijedu glasova, ali najviše do trećine ukupnoga broja članova odbora.

Članak 67.

Glavni odbor može na položaj predsjednika Matice hrvatske privremeno do sljedeće Glavne skupštine imenovati jednoga od potpredsjednika samo ako se izabrani predsjednik dobrovoljno ili iz razloga više sile povuče.

U slučaju da Glavni odbor utvrdi da je predsjednik izgubio njegovo povjerenje, mora postupak njegova opoziva pokrenuti pred Glavnom skupštinom, i to s tri četvrtine glasova ukupnoga broja svojih članova.

Članak 68.

Glavni odbor može izraziti nepovjerenje potpredsjednicima, glavnom, gospodarskom i književnom tajniku na temelju obrazloženoga prijedloga za koji bi glasovalo tri četvrtine ukupnoga broja članova Glavnog odbora. Tada na njegov položaj privremeno imenuje jednog od svojih članova, a opozvani ostaje odbornik.

Članak 69.

Glavna skupština može na izvanrednom zasjedanju razriješiti dužnosti pojedine članove Glavnog odbora ili cijeli odbor i prije isteka mandatnoga razdoblja, ako bi njihovo djelovanje bilo suprotno svrsi i ciljevima Matice hrvatske.

Glavna skupština o takvu razrješenju odlučuje tajnim glasovanjem iznadpolovičnom većinom ukupnog broja zastupnika.

Predsjedništvo

Članak 70.

Predsjedništvo je izvršno tijelo Matice hrvatske, odnosno njezinoga Glavnoga odbora.

Predsjedništvo provodi odluke Glavnoga odbora.

Predsjedništvo odlučuje:

- o zasnivanju i prestanku radnog odnosa;

- o radnim pravima i obvezama zaposlenika u stručnim službama Središnjice Matice hrvatske;
- o izvedbi nakladnoga i ostalih programa Matice hrvatske;
- o uporabi i raspolaganju sredstvima i pravima Matice hrvatske prema planovima Glavnoga odbora;
- o ugovaranju poslova i zastupanju Matice hrvatske, njezinih izdanja i programa;
- o potvrđivanju urednika Matičinih izdanja i programa;

Predsjedništvo priprema sjednice Glavnoga odbora.

Članak 71.

Predsjedništvo Matice hrvatske tvore:

Predsjednik, tri potpredsjednika, glavni tajnik, gospodarski i književni tajnik.

U radu Predsjedništva bez prava odlučivanja obvezno sudjeluje poslovni tajnik.

Članak 72.

Predsjedništvo se sastaje prema potrebi, ali ne manje od dva puta mjesečno.

Sjednice Predsjedništva saziva predsjednik.

Kada je predsjednik spriječen sazvati sjednicu dulje od mjesec dana, dužan je pismeno ovlastiti jednog od potpredsjednika da sjednicu sazove i vodi.

Sjednice vodi predsjednik ili za to ovlašteni potpredsjednik.

Sjednice Predsjedništva priprema glavni tajnik.

Predsjednik

Članak 73.

Predsjednik Matice hrvatske:

- predsjedja Maticom hrvatskom, njezinim Predsjedništvom, Glavnim odborom i Glavnom skupštinom te saziva sjednice;
- predstavlja Maticu hrvatsku u odnosu prema javnosti;
- usklađuje rad tijela upravljanja Matice hrvatske, dužnosnika i odbornika;
- brine se o provođenju odluka upravnih tijela;
- potpisuje odluke i akte upravnih tijela;

- dodjeljuje nagrade i priznanja prema prijedlogu i odlukama Glavnoga odbora i Predsjedništva;

- ima pravo na odluke o pojedinačnim pitanjima, s tim da o tome mora izvijestiti upravno tijelo koje o njima odlučuje.

Potpredsjednici

Članak 74.

Potpredsjednici Matice hrvatske pojedinačno:

- koordiniraju i vode djelatnosti Matice hrvatske prema odlukama Predsjedništva;

- zastupaju Maticu hrvatsku prema ovlasti predsjednika.

Glavni tajnik

Članak 75.

Glavni tajnik vodi i nadzire ustroj i poslovanje Matice hrvatske, sudjeluje u radu upravnih tijela, priprema dokumente i vodi njihove evidencije, priprema sjednice Predsjedništva i tekst odluka.

Glavni tajnik brine o vođenju evidencije članstva i naplati članarine.

Gospodarski tajnik

Članak 76.

Gospodarski tajnik predlaže i vodi programe Matice hrvatske vezane uz gospodarstvo te koordinira djelatnost odjela i članova u programima gospodarskog i socijalnog usmjerenja.

Književni tajnik

Članak 77.

Književni tajnik predlaže i vodi programe Matice hrvatske vezane uz knjigu, nakladništvo i periodiku te koordinira djelatnost odjela i članova u programima umjetničkog i znanstvenog usmjerenja.

Nadzorni odbor

Članak 78.

Nadzorni odbor brine se o zakonitosti rada Matice hrvatske.

Nadzorni odbor ima pet članova koji se biraju s jedinstvene liste.

Nadzorni odbor:

- bira jednoga od svojih članova za predsjednika;

- odlučuje većinom glasova članova Nadzornog odbora;

- može u svako doba prema vlastitoj odluci i na način koji smatra primjerenim pregledati poslovanje i dokumentaciju Matice hrvatske;

- jedanput godišnje izvješćuje Glavni odbor o svome radu;

- na kraju mandatnoga razdoblja podnosi Glavnoj skupštini izvještaj

o poslovanju i djelatnosti Matice hrvatske;

- odlučuje na sjednicama koje saziva predsjednik;

- donosi poslovnik o svome radu.

Časni sud

Članak 79.

Časni sud ocjenjuje da li je ponašanje člana Matice hrvatske u skladu s Pravilima te ima ovlasti izricati stegovne mjere: opomenu, javnu opomenu i isključenje iz članstva.

Časni sud ima jedinstvenu nadležnost za sve članove Matice hrvatske.

Postupak pred Časnim sudom može pokrenuti bilo koji član, upravno ili radno tijelo Matice hrvatske.

Časni sud ima pet članova, koji se biraju s jedinstvene liste.

Časni sud bira jednoga od svojih članova za predsjednika.

Odluke Časnoga suda donose se većinom glasova članova Časnoga suda.

Časni sud donosi odluke prema svome postupovniku, u skladu s Pravilima.

Odluke Časnog suda provodi Glavni odbor Matice hrvatske.

V. STRUČNE SLUŽBE

Članak 80.

Matica hrvatska organizira stručne službe pri Predsjedništvu Matice hrvatske u Zagrebu.

Članak 81.

Stručne službe brinu se za nesmetano poslovno i programsko djelovanje Matice hrvatske te napose organiziraju:

- Ured Predsjedništva;

- Arhiv Matice hrvatske;

- Knjižnicu Matice hrvatske;
- Ured za članstvo;
- Ured za nakladništvo;
- Ured za ogranke;
- Ured za računovodstvo;
- Ured za informatičku potporu;
- Ured za nabavu i transport.

Poslovni tajnik

Članak 82.

Stručnim službama Matice hrvatske rukovodi poslovni tajnik.

Poslovni tajnik provodi odluke Predsjedništva.

Poslovnog tajnika na prijedlog Predsjedništva imenuje Glavni odbor.

Poslovni tajnik zaposlenik je Matice hrvatske i bira se prema općim i posebnim uvjetima.

Članak 83.

Stručne, tehničke, upravne, knjigovodstvene i ostale poslove obavlja stalna služba s potrebnim brojem zaposlenika.

Stručne službe Matice hrvatske čine službenici i namještenici.

Službenici su stručne, odgovorne i profesionalne osobe za provođenje pojedinih dijelova programa koje se biraju prema posebnim uvjetima što ih određuje Predsjedništvo.

Namještenici su stručne i profesionalne osobe koje moraju ispunjavati opće uvjete za posao koji obavljaju.

Članak 84.

Predsjedništvo Matice hrvatske napose postavlja ove službenike:

- voditelja financijskoga poslovanja;
- tajnika za članstvo;
- tajnika Središnjice;
- tajnika za ogranke;

- tajnika za nakladništvo.

VI. IMETAK

Članak 85.

Imetak Matice hrvatske tvore:

- prihodi od članarine te dobrovoljnih prinosa i darova;
- prihodi od nekretnina;
- prihodi od nakladne djelatnosti;
- prihodi iz državnog proračuna;
- prihodi od dotacija;
- prihodi od zaklada;
- ostali prihodi;
- pokretnine;
- nekretnine;
- trgovačka društva u vlasništvu Matice hrvatske.

Članak 86.

Dobit ostvarena poslovanjem upotrebljava se isključivo za obavljanje i razvijanje djelatnosti Matice hrvatske.

O raspolaganju sredstvima iz državnoga proračuna, dotacija i namjenskih darova Matica hrvatska podnosi posebne izvještaje darovateljima.

Članak 87.

Osobito zaslužni pojedinci za povećanje imetka Matice hrvatske dobivaju status dobrotvora, bez prava odlučivanja u Matici hrvatskoj.

Dobrotvori se proglašavaju na sjednici Glavne skupštine i upisuju se u Knjigu dobrotvora.

VII. ZAKLJUČNE ODREDBE

Prestanak Matice hrvatske

Članak 88.

O prestanku rada Matice hrvatske odlučuje Glavna skupština Matice hrvatske.

Odluka o prestanku rada Matice hrvatske pravovaljana je ako je donijeta tročetvrtinskom većinom glasova ukupnoga broja zastupnika skupštine.

Članak 89.

Ako Glavna skupština Matice hrvatske raspusti Maticu hrvatsku ili Matica hrvatska prestane postojati iz nekog drugog razloga, imaju se namiriti obveze Matice hrvatske, a preostali se imetak pretvara u posebnu zakladu.

Uprava te zaklade povjerava se Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

VIII. PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 90.

Stupanjem na snagu ovih Pravila dosadašnje udruge-članice Matice hrvatske organizirane i upisane kao udruge i koje imaju status pravne osobnosti nastavljaju rad i djelatnost kao ogranci Matice hrvatske.

Ogranci i drugi ustrojbeni oblici Matice hrvatske dužni su uskladiti svoju organizaciju i poslovanje s ovim Pravilima najkasnije do 28. veljače 2003. godine.

Zagreb, 29. lipnja 2002. Predsjednik Matice hrvatske, Igor Zidić, v. r.